

Από το σχολείο...

στην κουζίνα!

Δραστηριότητες
για γονείς και
παιδιά

Μήπως δεν έχετε αρκετό χρόνο για παιχνίδι με το παιδί σας γιατί συνεχώς σας 'κυνηγάνε' οι δουλειές; Έχετε ποτέ σκεφτεί ότι οι καθημερινές και κουραστικές δουλειές του σπιτιού όπως το μαγείρεμα, το πλύσιμο ή τα ψώνια θα μπορούσαν να είναι ευκαιρίες για παιχνίδι και μάθηση; Ή ότι θα μπορούσε η κουζίνα να είναι ένας χώρος μάθησης για το παιδί;

Αν αλλάξετε λίγο τον τρόπο που βλέπετε και κάνετε τα πράγματα ίσως ανακαλύψετε ότι έχετε περισσότερο χρόνο, απ' όσο νομίζατε, στη διάθεση σας, για να τον περάσετε με το παιδί σας. Ακολουθούν μερικές ιδέες για τρόπους με τους οποίους οι ρουτίνες της ζωής μας μπορούν να γίνουν πιο ευχάριστες και δημιουργικές τόσο για μας όσο και για τα παιδιά μας. Δοκιμάστε κάποιες από αυτές και είναι σίγουρο ότι θα βρείτε κι άλλες, πολλές, ανάλογα με τις συνήθειες που έχετε στο σπίτι σας.

Μαχαιροπήρουνα

Δώστε στα παιδιά τα μαχαιροπήρουνα που χρησιμοποιείτε καθημερινά και ζητήστε τους να «βάλουν όλα τα όμοια (ή όλα τα κουτάλια) μαζί». Μόλις ολοκληρώσουν την ομαδοποίηση, μπορείτε να τους ζητήσετε να φτιάξουν κι άλλες ομάδες ξεχωρίζοντας για παράδειγμα τα κουταλάκια του καφέ από τα κουτάλια της σούπας. Αξιοποιείτε την ευκαιρία για να ζητήσετε από τα παιδιά να συγκρίνουν τα διαφορετικά μεγέθη και σχήματα και να σας περιγράψουν τις διαφορές. Με μεγαλύτερα παιδιά μπορεί να αρχίσετε να συζητάτε τη χρήση των διαφόρων «εργαλείων» της κουζίνας.

Και βεβαίως την ημέρα που θα αποφασίσετε να κάνετε καθαριότητα στα ντουλάπια σας, βγάλτε όλα τα κουζινικά είδη (που δεν είναι επικίνδυνα) και αφήστε το παιδί σας να παίξει και να δημιουργήσει συνθέσεις, μέχρι εσείς να τελειώσετε το καθάρισμα. Να είστε σίγουροι ότι το παιχνίδι του θα είναι πολύ δημιουργικό. Μη ξεχάστε πριν από αυτήν τη διαδικασία να κάνετε μια συμφωνία μαζί του: «όλα θα επιστέψουν στη θέση τους όταν έρθει η ώρα και δεν μπορούμε να τα βγάλουμε έξω όποτε θέλουμε για παιχνίδι αλλά όταν καθαρίσουμε πάλι. Τότε θα μπορείς να ξαναπαίξεις».

Κούπες ή κουτάλια μέτρησης

Αφήστε τα παιδιά να σας βοηθήσουν σε απλές συνταγές μαγειρικής και ζαχαροπλαστικής. Σκεφτείτε πόσες ευκαιρίες τους δίνετε για «ανάγνωση», «γραφή», «μαθηματικά», εξοικείωση με έννοιες των φυσικών επιστημών κ.ά.

Μπορούν να «διαβάσουν» μαζί σας τη συνταγή (π.χ. «για να δούμε τι άλλο πρέπει να βάλουμε... μάλισα, 2 ποτήρια αλεύρι»). Μη ξεχνάτε να μιλάτε και να μετράτε «φωναχτά» κάθε φορά που φτιάχνετε μια συνταγή («*τώρα θα βάλω δυο κουταλάκια ζάχαρη... ένα κι άλλο ένα...*»).

Δώστε τους να χρησιμοποιήσουν δοχεία μέτρησης ή ποτήρια για να υπολογίσουν τις ποσότητες της συνταγής.

Με ένα μεγαλύτερο παιδί (νήπιο και Α΄ δημοτικού) αφού «διαβάσετε» μαζί τη συνταγή και σας βοηθήσει στην εκτέλεση μπορείτε να του προτείνετε να «γράψει» τη συνταγή (για να την πάει π.χ. στο σχολείο). Αυτό σημαίνει ότι εσείς του λέτε αργά τα υλικά και τις ποσότητες και εκείνο σημειώνει, ζωγραφίζει, γράφει (όπως μπορεί) αυτά που ακούει.

Καθώς εκτελείτε τη συνταγή, προκαλέστε τα παιδιά να παρατηρήσουν τη σοκολάτα ή το βούτυρο που λιώνουν όταν ζεσταθούν (όταν αυξάνεται η θερμοκρασία λιώνουν πιο γρήγορα) και συζητήστε μαζί τους γι' αυτό. Ζητήστε τους να παρατηρήσουν το νερό που ζεσταίνεται στην κατσαρόλα για τα μακαρόνια μέχρι το σημείο βρασμού (πως αρχίζουν να δημιουργούνται μικρές φουσκάλες στην αρχή, ξεκινούν από τον πάτο της κατσαρόλας και καθώς μεγαλώνουν ανεβαίνουν στην επιφάνεια και σκάνε). Παρατηρήστε μαζί τους τον ατμό και ρωτήστε τα: «*τι θα γίνει αν συνεχίσει να βράζει το νερό;*».

Ζητήστε από το παιδί σας να υπολογίσει πόση ποσότητα δημητριακών έχει μείνει στο κουτί. Μπορεί να χρησιμοποιήσει ένα κουτάλι για να μετρήσει την υπόλοιπη ποσότητα. Αφήστε το να υπολογίσει (αφού βάζει π.χ. 3 κουταλιές κάθε μέρα στο γάλα του) σε πόσες μέρες θα τελειώσει το κουτί. Με αυτόν τον εύθυμο τρόπο το πρόγευμα μπορεί να γίνει διασκέδαση για τα μικρά παιδιά και να εξοικειωθούν με πρακτικούς τρόπους μέτρησης μιας ποσότητας! Εάν επαναλάβετε αυτήν τη δραστηριότητα, με την πάροδο του χρόνου, τα μεγαλύτερα παιδιά, θα εξοικειωθούν με την πρακτική της πρόβλεψης και εκτίμησης ποσοτήτων.

Και μια ακόμη ιδέα, όσο βρίσκεστε στην κουζίνα...

Όταν θέλετε να γεμίσετε τις παγοθήκες, ρωτήστε τα για παράδειγμα: «*πώς μπορούμε να φτιάξουμε παγάκια; Από τι γίνονται τα παγάκια;*». Τα παιδιά συχνά λένε ότι χρειαζόμαστε «παγωμένο νερό». Συζητήστε μαζί τους γι' αυτό.

Καθημερινά ψώνια

Γράφετε λίστες όταν πηγαίνετε στο σούπερ μάρκετ; Έχετε σκεφτεί ότι θα μπορούσε να γράφει και το παιδί σας τις δικές του λίστες; «Μα δε ξέρει να γράφει», θα απαντήσει κάποιος. Αυτό είναι αλήθεια, μπορεί όμως, παρ' όλα αυτά, να κάνει τις δικές του λίστες.

Τα παιδιά πριν ακόμα αρχίσουν να γράφουν όπως εμείς, συχνά δοκιμάζουν τους δικούς τους τρόπους γραφής: χρησιμοποιούν ψευδογράμματα ή τα γράμματα από το όνομα τους ή αυτά που ξέρουν με ακανόνιστο τρόπο και «κάνουν ότι γράφουν». Αυτές οι πρακτικές, όταν προκύπτουν από τα ίδια τα παιδιά, αποτελούν το ξεκίνημα στο μακρύ ταξίδι της γραφής.

Έτσι λοιπόν, μπορείτε κάθε φορά που σημειώνετε τα ψώνια σας να δίνετε ένα χαρτί και μολύβι στο παιδί σας και να το παροτρύνετε να γράψει-σημειώσει κι εκείνο, π.χ. «θέλεις να γράψεις κι εσύ, όπως μπορείς, τι θα χρειαστεί να αγοράσουμε από το σουπερ μάρκετ; Θα κρατάς τη δική σου λίστα και θα μου θυμίζεις τι χρειαζόμαστε» κ.λπ. Αν δεν επιθυμεί να γράψει, γράψτε μόνο εσείς, λέγοντας δυνατά τι γράφετε κάθε φορά, «α! χρειαζόμαστε και ζάχαρη, και λάδι ...». Αργότερα στο σούπερ μάρκετ δώστε του να κρατάει τη λίστα και να σβήνει κάθε τι που βάζετε στο καλάθι.

Όταν διαλέγετε προϊόντα, συζητήστε μαζί του, γιατί διαλέξατε το Α ή το Β (επειδή είναι πιο φθηνό, επειδή είναι καλύτερης ποιότητας, επειδή είναι βιολογικό κ.λπ.). Διαβάστε κάποιες φορές μπροστά του την ετικέτα του προϊόντος ή τα «ψιλά γράμματα», τα συστατικά δηλαδή και συζητήστε μαζί του για αυτό.

Κι όταν γυρίσετε στο σπίτι, ποιος θα τακτοποιήσει τα ψώνια στα ντουλάπια; Μα φυσικά το παιδί σας, δώστε του την ευκαιρία και θα δείτε ότι θα τα καταφέρει μια χαρά.

Καλή διασκέδαση!

Φορέας Υλοποίησης

ΠΟΛΥΔΡΟΜΟ: Ομάδα και Περιοδική Έκδοση για τη Διγλωσσία και τον Πολυπολιτισμό στην Εκπαίδευση και την Κοινωνία

www.polydromo.gr
polydromo@polydromo.gr

Συγγραφή Κειμένου

Μαρία Μπιρμπίλη - Μαρία Παπανδρέου, Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, ΑΠΘ

Συντονισμός Προγράμματος

Μπιρμπίλη Μαρία, Τσοκαλίδου Ρούλα
Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Email: mmpirmpiri@nured.auth.gr
tsokalid@nured.auth.gr

Website: www.polydromo.gr/dialogos

Επιμέλεια - Επεξεργασία
Γεωργία Πετράκη, Εύη Μάρκου

Με την ευγενική στήριξη του

